

Inge Hansen

Parcelskrænten 1
4572 Nr. Asmindrup
Tlf: 59 32 40 69
mobil: 41 40 18 66

E-mail: santos@hansen.mail.dk

Til velfærdsminister
Karen Jespersen
Folketinget, Christiansborg

Nr. Asmindrup d. 4. marts 2008

Højesteretssag om diskrimination af adoptivbørn behandles af Menneskerettighedsdomstolen.

Baggrunden for dette åbne brev til dig som velfærdsminister er, at jeg vil informere dig om, at jeg har indbragt en klage over Danmark ved Menneskerettighedsdomstolen i Strassbourg på baggrund af den diskrimination min adoptivdatter, ligesom andre børn adopteret af enlige adoptanter, udsættes for. Jeg er bekendt med, at regeringen/justitsministeriet vil blive anmodet om en udtalelse fra domstolen, der senest d. 28/11 2007 har bekræftet at have sagen under behandling under **sag. nr. 17949/07 Hansen mod Danmark.**

På baggrund af sagen anmoder jeg om at **få foretræde** for dig som ansvarlig for det omhandlede lovområde, samt gerne repræsentanter fra det øvrige Folketing og Justitsministeriet, jf. nedenfor hvilke personer, der har modtaget kopi af dette brev.

Sagen har verseret siden 1999, hvor min adoptivdatter Luciana Santos Hansen som 6-årig kom til Danmark fra Brasilien. Hun har siden sin indrejse i Danmark været dansk statsborger. Sagens kerne er, at hun- fordi hun er adopteret og ikke biologisk født af mig- i alle årene er blevet nægtet "det særlige børnetilskud" i medfør af Børnetilskudslovens § 4 stk. 3. Det nævnte tilskud svarer til "normalbidraget" fra faderen og tildeles alle andre børn med kun een retlig forælder- herunder børn af inseminerede mødre. Jeg har derfor også nedlagt krav om **erstatning** svarende til den manglende udbetaling af særligt børnetilskud fra 1999 og frem. Min datter er nu 15 1/2 år.

Sagen har jo været oppe i såvel medier som Folketinget flere gange, men er hver gang "faldet" på, at vi som enlige adoptivmødre "har påtaget os den fulde forsørgelsespligt," hvilket er fuldstændig irrelevant set fra barnets synspunkt, idet det er **barnet** og ikke moderen, der er rettighedssubjekt i børnetilskudsloven. Argumentet synes især uforståeligt, når dette i mindst lige så høj grad kunne anføres over for de mødre, der lader sig inseminere.

Disse argumenter har sammen med mange andre været ført fra min side under såvel den administrative anke som under landsrets- og højesteretssagen. Landsretten og et flertal på 3 dommere i Højesteret har imidlertid valgt at holde sig til en meget snæver lovfortolkning af børnetilskudslovens §4 og reelt ikke inddraget det menneskeretslige aspekt. Mindretallet i Højesteret (2 dommere) gav mig derimod medhold.

Professor, dr. jur. Kirsten Ketscher har i en artikel i Juristen nr. 5 (sep 2007) indgående kommenteret Højesterets dom i denne sag. Hun anfører bla., at man forgæves leder i

Højesteretsdommen efter en egentlig begrundelse for den forskelsbehandling, som Højesteret erkender der er, men som 3 ud af de 5 dommere ikke finder er usaglig.

Kirsten Ketscher konkluderer i sine afsluttende bemærkninger :

”Der foreligger utvivlsomt en diskrimination af eneadopterede børn, som altovervejende ikke har vestlig baggrund. Efter EMK art. 14 sammenholdt med P1-1 sker der en direkte diskrimination på grund af familieforhold (eneadoption) og en indirekte diskrimination på grund af udenlandsk oprindelse. Dette accepteres af højesterets flertal stort set udelukkende med henvisning til lovgivers vilje. Menneskerettighedskonventionens krav om saglighed (legitimitet og proportionalitet) adresseres ikke nærmere”

Jeg kan tilføje at Ketscher i sin artikel om den *politiske* baggrund skriver følgende

”Der er meget, der tyder på, at opfattelsen af det rimelige i, at eneadopterede børn skal forskelsbehandles hviler på en noget uddateret familieopfattelse, hvor det ikke var ønskeligt, at et barn kun skulle have en forælder. Denne opfattelse har den danske stat imidlertid forladt, når det drejer sig om andre tilfælde bl.a. insemination af enlige kvinder. Den straffer heller ikke barnet, når moderen nægter at opgive faderens navn jf. ovenfor. Højesterets flertal tolker bagud, når den inddrager over 30 år gamle forarbejder. Netop familiernes

retsforhold er afgørende ændrede inden for de seneste årtier.

Mens den danske stat og lovgiver i øvrigt udvider rammerne for familiebegrebet i takt med de samfundsmæssige ændringer, så fastholder man i denne sag en tilbageskuende familieopfattelse.

Det kan imidlertid undre, at staten overhovedet ønsker at føre denne sag. Det forekommer ubegribeligt, at staten vil fastholde sin ret til at diskriminere disse børn. Sagen har ingen økonomisk betydning for det sociale budget. Det drejer sig om et meget begrænset antal adoptioner. Staten kender domstolenes tilbageholdenhed i relation til at efterprøve sociale ydelser. Denne sag forekommer at være tæt på en spekulation i domstolenes velkendte loyalitet over for lovgiver. I dette scenario er det statens rolle at sikre sig, at domstolene ikke bliver sat i sådanne åbenlyse loyalitetskonflikter. Det er heller ikke borgervernlig adfærd, at danske borgere skal gå den vanskelige vej til Strasbourg for at få opfyldt sine menneskerettigheder. ”

I min klage til *Menneskerettighedsdomstolen* har jeg bla. anført følgende:

“

II REDEGØRELSE FOR SAGENS FAKTISKE OMSTÆNDIGHEDER:

31/7 1992	Luciana bliver født i Brasilien
21/11 1993	Hendes far dør. Der findes brasiliansk dødsattest
Feb. 1995	Luciana bliver indbragt på et børnehjem i Praia Grande, Sao Paulo pga. vold. Hendes mor kan ikke efterfølgende findes trods store bestæbelser
Moderen bliver ved en retssag frataget forældremyndigheden inden adoptionen.
Marts 1999	Luciana adopteres af Inge Hansen via dansk statsgodkendt adoptionsformidling (AC)
22/4 1999	Luciana indrejser i Danmark som dansk statsborger
April 1999	Luciana bliver tilkendt ”ordinært” og ”ekstra børnetilskud” med ikke ”særligt børnetilskud”, som normalt bliver udbetalt automatisk og uden ansøgning til børn med kun en retlig forsøger
12/1 2001	ansøgning til Trundholm kommune om særligt børnetilskud (dok. b)
16/1 2001	afslag fra Trundholm kommune (dok. c)
8/2 2001	ankeskrivelse til Det sociale Nævn (dok. d)

4/9 2001	Det sociale Nævn i Vestsjælland stadfæster kommunens afslag (dok e)
27/9 2001	ankeskrivelse til Den sociale Ankestyrelse (dok f)
19/10 2001	Den sociale Ankestyrelse (senere biintervinient i Højesteretssagen) afviser at realitetsbehandle sagen med den begrundelse , at ”sagen ikke har principiel eller generel betydning ” (dok g)
Nov. 2002	Civil stævning mod Det sociale Nævn (dok. h)
15/3 2005	Østre Landsrets dom (dok. i)
6/5 2005	ankestævning til Højesteret, med sammenfattende processkrift (dok j) og Kammeradvokatens påstandsdokument (dok k)
2/11 2006	Højesterets dom (dok l)
23/4 2007	Klagetil EMD (dok m)

III ANGIV DEN ELLER DE ARTIKLER I KONVENTIONEN OG ELLER DENS TILLÆGS PROTOKOLLER DE PÅSTÅR ER KRÆNKET, SAMT DERES ARGUMENTATION TIL STØTTE HERFOR:

Klage vedr. danske myndigheders diskrimination af adoptivbørn i forhold til biologiske børn af enlige forældre i strid med EMK artikel 14 jf. artikel 8 og artikel 14 jf. 1. tillægsprotokol artikel 1, samt overtrædelse af artikel 6.

Jeg gør gældende , at der er tale om ulovlig diskrimination af eneadoptanters børn, og hermed af min datter Luiciana, når disse børn, som de eneste danske børn med kun een forsørger, i henhold til den gældende administrative praksis ikke kan få det særlige børnetilskud. Dette argument fremførte jeg allerede i ankeskrivelsen til Det sociale nævn (bilag d side 2 nederst) .

Den ulovlige praksis bygger bla. på en retsvildfarelse i Socialministeriet helt tilbage fra 1970'erne og gentaget i Sociale Meddelelser, SM B-4-95, (bilag g, side 4). Man har fra myndighedernes side hele tiden fastholdt, at man som eneadoptant “har påtaget sig den fulde forsørgelsespligt” , hvilket i følge myndighederne skulle indebære, at et adoptivbarn af en eneadoptant skulle være afskåret fra at modtage samme sociale ydelser som andre børn af enlige forsørgere. Dette gælder f.eks. når der ikke er en anden forsørger - typisk en far- at sætte i bidrag. Beløbet for det særlige børnetilskud svarer til normalbidraget i børnetilskudsloven.

Argumentet om diskrimination og overtrædelse af Menneskerettighederne har været fremført kontinuerligt gennem hele sagen både i de administrative organer og over for domstolene.

Som det fremgår af de vedlagte afgørelser har ingen af de danske myndigheder, hverken de administrative eller domstolene reelt forholdt sig til diskriminationssynspunktet, men har alene henholdt sig til en meget snæver lovforklaring af børnetilskudsloven.

Jeg gør gældende, at dette er i strid med EMD artikel 6, idet det ikke giver en retfærdig rettergang når hverken administrative myndigheder eller domstole forholder sig til de argumenter vedr. overtrædelser af internationale konventioner som klageren påberåber sig.

Et tilsvarende synspunkt fik klageren ret i i sagen **Wagner ctr. Luxembourg**, som omtales nedenfor.

De centrale danske lovbestemmelser i denne sag er adoptionslovens §16 og børnetilskudslovens §4 stk. 3 , der skal sammenholdes med EMK artikel 14 jf. artikel 8. og artikel 14 jf. 1. tillægsprotokol artikel 1.

Retsforholdet mellem adoptant og adoptivbarn - herunder forsørgelsespligten- er ene og alene reguleret i **adoptionslovens §16 stk. 1**, der er sålydende :

“ Ved adoption indtræder samme retsforhold mellem adoptant og adoptivbarn, som mellem

forældre og deres barn, og adoptivbarnet og dets livsarvinger arver og arves af adoptanten og dennes slægt, som om adoptivbarnet var adoptantens eget barn. Samtidig bortfalder retsforholdet mellem adoptivbarnet og dets oprindelig slægt.”

Der er intet i lovforarbejderne, der tyder på at den nævnte ligestilling mellem biologiske børn og adoptivbørn kun skal anvende “inter partes” dvs. i familieretlige forhold mellem adoptant og adoptivbarn, og ikke over for “det øvrige samfund” dvs. bla i forhold til sociale ydelser.

Der er således ikke belæg for at pålægge eneadoptanten en **udvidet** forsørgelsespligt i forhold til andre eneforældre, hvilket der er tale om, når man nægter at udbetale det særlige børnetilskud til børn af eneadoptanter.

Det fremgår direkte af **børnetilskudslovens §7, at børnetilskud tilkommer barnet. Barnet er således rettighedssubjekt**, og det er derfor et ulovligt kriterie i forhold til barnet at tillægge moderens baggrund for at være enlig forsørger nogen betydning. Rent faktisk er det således, at det særlige børnetilskud udbetales efter børntilskudslovens §4 stk. 3 nr. 1 i tilfælde hvor moderen er blevet kunstigt insemineret, og hvor der derfor ikke er en fader at sætte i bidrag. Dette er ikke blevet bestridt af Kammeradvokaten under Højesteretssagen. Der sker derfor en direkte diskrimination af adoptivbørn i forhold til biologiske børn, idet f.eks. de inseminerede kvinder har foretaget et mindst lige så bevidst valg om at få et barn alene, som en eneadoptant har. Selvom danske lægers medvirken ved insemination af enlige i en periode fra sidst i 1997 til 1/1 2007 ikke har været tilladt, har de kvinder, der har ønsket det, kunne blive fertilitetsbehandlet på private klinikker også i Danmark. Fra 1/1 2007 er lægers medvirken igen tilladt, og behandlingen tilbydes således gratis i det offentlige system. En adoption koster derimod ca. 100.000 kr

Jeg gør derfor gældende, at de danske myndigheders nægtelse af at udbetale særligt børnetilskud til min datter er en overtrædelse af **EMK artikel 14 jf. artikel 8.**, idet min datter diskrimineres derved, at hendes ret til familieliv krænkes i og med at hendes familie ikke har de samme ydelser/standarder som andre sammenlignelige familier.

Min datters situation er ikke omfattet af undtagelsesbestemmelserne i artikel 8 stk. 2, tværtimod beror forskelsbehandlingen set fra barnets side alene på den tilfældighed, at der er tale om et adoptivbarn og ikke et biologisk født barn.

Endvidere er det en overtrædelse af **EMK artikel 14 jf. 1. tillægsprotokol artikel 1**, idet min datter diskrimineres derved, at hendes ret til sociale ydelser som adoptivbarn af en enlig forsørger er dårligere end børn af andre enlige forsørgere, der blot har valgt at få et biologisk barn enten med en ukendt far eller ved kunstig insemination, eller hvor den ene af forældrene er afgået ved døden.

Det har af Kammeradvokaten under sagen været gjort gældende, at 1. tillægsprotokol artikel 1. “ikke beskytter krav på sociale ydelser som en “ejendomsret”, og at der derfor ikke foreligger en krænkelse af artikel 14 jf. artikel 1” (bilag k, side 4)

EMD har i sagen **Stec and others against the United Kingdom** (12. april 2006) og særligt admissibilitetsafgørelsen af 6.juli 2006 haft mulighed for at tage stilling til, om sociale ydelser er omfattet af tillægsprotokol 1, artikel 1. I admissibilitetsafgørelsens §54 og 55 er det bla anført

“ ... the principles ,, which apply generally in the cases under article 1 of Protocol No. 1, are equally relevant when it comes to welfare benefits...”

Adjunkt, phd. Helle Krunke, Det juridiske Fakultet, Københavns Universitet, anfører i sin artikel offentliggjort i UFR 2007B/42ff (bilag r) på baggrund af Stec-dommen og

admissibilitetsafgørelsen , at “det således ikke alene er eksisterende formuegoder, men også fordringer/krav, som hviler på en berettiget forventning, som opfattes som “ejendom” i protokol 1, artl.1, forstand”

Jeg gør defor gældende ,at min datters ret til særligt børnetilskud er omfattet af **artikel 14 jf. 1. tillægsprotokol artikel 1**, fordi hun- og jeg som hendes værge har haft og stadig har en berettiget forventning om at hun har ret til samme sociale ydelser som andre børn med kun en retlig forsørger.

I sagen **Wagner v. Luxembourg** (28/6 2007), klage no. 76240/01, fastslår EMD enstemmeigt (det engelske referat vedlagt som bilag p)

- a violation of **Article 8** of the Convention (rights to respect for family life) on account of the failure of the courts of Luxembourg to recognise the family ties created by the judgment of full adoption delivered in Peru.

- a violation of **Article 14** (prohibition of discrimination) **taken in conjunction with Article 8**, since the child (and as an indirect result, her mother) had been penalised in her daily life on account of her status as a child adopted by an unmarried mother of Luxembourg nationality whose family ties created by the foreign judgment were not recognised in Luxembourg. The Court reiterated that, in the enjoyment of the rights and freedoms recognised by the Convention, Article 14 prohibited different treatment of persons in the same situations without objective and reasonable justification. The Court saw no justification for such discrimination.

På baggrund af det ovennævnte mener jeg at have godtgjort, at de danske myndigheder har overtrådt de påberåbte bestemmelser i konventionen inkl. tillægsprotokol 1, ved at nægte min datter ”det særlige børnetilskud”

“

Med venlig hilsen

Inge Hansen
adoptivmor og cand.jur.

.Kopi af dette brev er sendt til følgende:
Statsminister Anders Fogh Rasmussen(V)
Justitsminister Lene Espersen (K)
MF Henriette Kjær (K)
MF Anne Baastrup (SF)
MF Torben Lund (SF)
MF Mette Frederiksen (S)
MF Pia Christmas Møller
MF Simon-Emil Ammitzbøl (RV)
MF Lone Dybkjær (RV)
MF Line Barfoed (EL)
MF Gitte Seeberg
MF Britta Schall Hollberg (V)

Adoption og samfund v. Marianne Østergård

Div. aviser og andre medier